

सबु तमाङ्ग

क्लष्टर टीम लिडर
नवलपरासी पश्चिम क्लष्टर

नवलपरासी पश्चिम

यूनाईटेड मिसन टु नेपाल (यू.एम.एन.), नवलपरासी पश्चिम क्लष्टरले नवलपरासी पश्चिम जिल्लाको प्रतापपुर र पाल्हीनन्दन गाउँपालिकाहरूमा स्वास्थ्य, दीगो जीविकोपार्जन, लैंगिक समानता र संरक्षण, अपाङ्गता समावेशी विकास र बाल अधिकारका क्षेत्रमा काम गर्दै आईरहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यूनाईटेड मिसन टु नेपाल, नवलपरासी पश्चिम क्लष्टरले २ वटा साभेदार संस्थाहरू ईन्ट्रेणी सामाजिक विकास मञ्च, बर्दघाट र सुनवल सामुदायिक विकास केन्द्र, सुनवल मार्फत ६ वटा परियोजनाहरू संचालन गरेको थियो । वडा, गाउँपालिका, जिल्ला स्थित स्वास्थ्य कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र आदिसँग समन्वय र सहकार्य गरि परियोजनाहरू संचालन गरिएका छन् ।

यू.एम.एन. नवलपरासी पश्चिम क्लष्टर र दुवै साभेदार संस्थाहरूद्वारा १/१ पटक सरोकारवालाहरूको संयुक्त अनुगमन सम्पन्न गरिएको छ । साथै, यू.एम.एन. नवलपरासी पश्चिम क्लष्टरका कर्मचारीहरू र दुवै साभेदार संस्थाका कर्मचारीहरू तथा कार्य समिति पदाधिकारीहरू बीच १ दिने वार्षिक समीक्षा गोष्ठी सम्पन्न भएको छ ।

परियोजनाहरू संचालन गर्ने क्रममा दुवै गाउँकार्यपालिकाहरू, वडा कार्यालयहरू, जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्वास्थ्य कार्यालय, कृषि ज्ञान केन्द्र आदि कार्यालयहरूले पुऱ्याउनु भएको सहयोग, समन्वय र सहकार्यका लागि हार्दिक धन्यवाद सहित कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

वार्षिक बजेट **वार्षिक खर्च**

परियोजना	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च
एकिकृत ग्रामीण समुदाय विकास परियोजना	३२,०००,०००	३१,५५२,२४४
अपाङ्गता समावेशी विकास परियोजना	२२,१२९,६९९	२१,४८५,९८७
बाल अधिकार सबलीकरण परियोजना	८,९२५,९००	८,९४०,७८१
घरेलु हिंसा न्युनिकरणका लागि सामुदायिक मेलमिलाप तथा संवाद परियोजना	७,९५६,०००	७,७४६,२८६
कोभिड १९ बाट प्रभावित नेपाली समुदायका लागि आर्थिक पुनर्जीवन परियोजना	६,५५०,०००	६,४८३,६९७
कोभिड १९ प्रतिकार्यमा स्वास्थ्य प्रणाली सुधार परियोजना	२,७००,०००	२,६७५,२१०
लैङ्गिक समानता परियोजना	८,९३४,७३५	६,६१२,१०८
पुनर्जीवन परियोजना	१६,३७४,३३३	१५,१२६,८९४
अन्य	१,९७०,०००	१,९८५,६८९

**यू.एम.एन. वार्षिक प्रतिवेदन,
नवलपरासी पश्चिम २०७९/२०८०**

**रूपान्तरित नेपाली समाजमा
सबैलाई प्रशस्तताको जीवन**

मिका परियोजना

सोरु गाउँपालिकाको वडा नं. १ र २ मा गठन भएका १५ वटा समूहहरूमा महिला ३१९ जना र पुरुष १८ सहित जम्मा ३३७ जना समूह सदस्यहरू आवद्ध भएका छन्। समूह मार्फत ५१ जना सदस्यहरूलाई शौचालय निर्माणमा सहयोग, १०१ जनालाई आयआर्जनको लागि खरायो पालन, १०६ जनालाई बेमौसमी तरकारी खेति गर्न प्लाष्टिक पाल र कृषि सामग्री, ४२ जनालाई उन्नत जातका बाख्रापालन गर्न सहयोग गरियो। जसले गर्दा समूहका सदस्यहरूले आयआर्जन गरी दैनिक जीविकोपार्जन गर्न सहज भएको छ। त्यसैगरी सोरु गाउँपालिकाको वडा नं. १ र २ मा वडा कार्यालय र विद्यालयको साभेदारीमा आधारभूत तहका ३ वटा विद्यालयलाई बालमैत्री पठनपाठन गराउनको लागि २२७ वटा कपासका कुसन, कार्पेट, २१ वटा भुईँ टेबल सहयोग मार्फत कक्षा कोठामा बालमैत्री वातावरण सृजना गरी सिकाई क्रियाकलापमा सहज भएको छ। यसैगरी कक्षा ६ देखि १० का बालबालिकाहरूलाई पनि बसाई व्यवस्थापन गर्नको लागि १५० सेट फलामको डेक्स र वेन्च सहयोग गरी बसाई व्यवस्थापन भई पठनपाठनमा सहज भएको छ।

मुगुम कार्मारोड गाउँपालिकाको समन्वय र सहकार्यमा १३ वटा स्वास्थ्य व्यवस्थापन तथा संचालन समितिको कार्ययोजना अनुसार ५ वटा स्वास्थ्य चौकी, ७ वटा आधारभूत सेवा केन्द्र र १ वटा सामुदायिक अस्पताललाई (जस्तै स्टेचर, डेलिभरी वेड, बीपी सेट, अटोक्लेभ, इमेजन्सी लाईट, इ एन टी सेट, आदि) प्रकारका स्वास्थ्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराइयो। यसैगरी चित्तै कुना गाउँलाई खुल्ला दिसामुक्त गाउँ बनाउनको लागि ३९ वटा घरहरूलाई शौचालय निर्माणमा सहयोग गरिएको छ। यसले गर्दा गाउँघर सरसफाई भएको र फोहोरबाट हुने रोगहरूमा कम भएको छ।

आवासीय विद्यालयमा स्वास्थ्य सुधार तथा सरसफाई परियोजना

केजाड स्थित आवासीय विद्यालयका २९६ बालबालिकाहरूको सरसफाईको लागि सम्पूर्ण सरसफाई प्याकेट उपलब्ध गराइयो। विद्यालयमा छात्र-छात्रालाई नुहाउनको लागि ६ वटा बाथरूम निर्माण गरी २५ लिटरको ८ वटा इलेक्ट्रिक गिजर जडान गरी छात्रा २०३ र छात्र १७५ गरी जम्मा ३७८ जना लाभान्वित भएका छन्। बालबालिकाहरूको बसाई व्यवस्थापन गर्नको लागि विद्यालयसँगको साभेदारीमा २० वटा डेक्स र २० वटा फलामको वेन्च उपलब्ध गराई पठनपाठन गर्न सजिलो भएको छ। यसैगरी विद्यालयको वरपरको वातावरण सफा राख्न महिनावारी भएको बेला प्रयोग गरेको सेनिटरी प्याड नस्ट गर्नको लागि एक इन्सिनेटर निर्माण गरिएको छ।

बहुभाषिक शिक्षा परियोजना

मुगुम कार्मारोड गाउँपालिकासँगको साभेदारीमा कक्षा १ देखि ३ सम्म नेपाल सरकारको पाठ्यक्रममा आधारित स्थानीय कार्कट भाषामा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी सकिएको छ, भने स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित भई कक्षा १ को लागि स्थानीय पाठ्यपुस्तक पनि निर्माण गरिसकिएको छ। त्यसैगरी सोरु गाउँपालिकामा विद्यालयमा बालमैत्री सिकाई वातावरण सृजना गर्न ११ वटा विद्यालयको कक्षा २ मा कुसन, कार्पेट र भुईँ टेबल, सेतोपाटी तथा बालमैत्री शिक्षण सिकाई सामग्री पनि प्रदान गरिनुका साथै दुईवटा कक्षाकोठा मर्मत सहयोग गरिएको छ। ८ जना शिक्षकहरूले क्रियाकलापमा आधारित तालिम पाएपछि बालबालिकाहरूले क्रियाकलापमा आधारित सिकाई वातावरणको अवसर पाएका छन्।

अपाङ्गता अधिकार तथा शिक्षा सुदृढीकरण (DREAM) परियोजना

यो परियोजना सोरु गाउँपालिकाको वडा नं. १ देखि ६ र ९ मा सञ्चालन भएको थियो। यस परियोजनाद्वारा २६ वटा अपाङ्गता समूह, ८ वटा अपाङ्गता सञ्जालहरू, १५ वटा बाल क्लब र १ वटा पालिका स्तरीय बाल क्लब सञ्जाल पुनर्गठन गरियो। ८ वटा अपाङ्गता सञ्जाल वडामा दर्ता भएका छन्। त्यसैगरी यस परियोजनाद्वारा अपाङ्गता भएका ३ जना बालबालिकाहरूको उपचार तथा ३६ जनालाई सहायक सामग्रीको सहयोग (विशेष गरेर न्युन दृष्टिविहिन र सुस्त श्रवण) ले सिकाई क्रियाकलापको संलग्नतामा वृद्धि भएको छ। त्यसैगरी यस वर्ष ९ जना अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा उनका परिवारलाई आयआर्जनमा सहयोग गरेको मध्ये ६ जनाले बाख्रापालन र ३ जनाले खुद्रा पसलबाट आम्दानी सुरु गर्न थालेका छन्।

यस वर्ष २८ वटा विद्यालयहरूका कक्षा ३ मा बसाई व्यवस्थापनको लागि कार्पेट, कुसन तथा भुईँ टेबल सहयोग तथा २८ वटै विद्यालयका कक्षा ३ लाई पुस्तक कुना, जुता राख्ने च्याक, स्वच्छ खानेपानीको लागि फिल्टर, कप, सेतोपाटी, र बालमैत्री सिकाई सामग्री सहयोग गरियो। यी सहयोगले बालबालिकाहरूलाई कक्षाकोठामा सिकाई तथा बालमैत्री वातावरणको सृजना भई गुणस्तरीय शिक्षा लिन सहयोग पुगेको छ।

लिड परियोजना

मुगुम कार्मारोड गाउँपालिका वडा नं ३ देखि ९ सम्मका वडाहरूमा समूहको कार्ययोजना अनुसार ७ वटा काठे पुल निर्माण, माँगी, मह, पुव, सेरोग र दाउदा गरी ५ वटा समुदायमा जोखिम न्यूनीकरणको लागि तटवन्ध निर्माण, माँगी, मह, सेरोग र खारीमा गोरेटो बाटो मर्मत, मागी विद्यालय घेरवार र २२ वटा भ्यालमा ग्लिल, मागी स्वास्थ्यचौकी घेरवार, मागीको पहिरो नियन्त्रणको लागि १२०० वटा विरुवा वृक्षारोपण गरिएको छ। समुदायको सहभागितामा विपद जोखिम न्यूनीकरण र पूर्वतयारीका विभिन्न कार्यहरू भएका छन्।

अपाङ्गता भएको बालबालिकाहरूको समुदायमा आधारित एकिकृत व्यवस्थापन परियोजना

मुगु जिल्लाको चारवटै पालिकामा सञ्चालित यो परियोजना अन्तर्गत यस वर्ष जम्मा ४४ जना मध्ये नयाँ उपचार २३ (बालक १४, बालिका ९) र फलोअप उपचार २१ जसमा (बालक ७, बालिका १४) बालबालिकाहरूको उपचार गराइएको छ। हाल अपरेशन गरेका बालबालिकाहरू मध्ये ३ जना बालबालिका विद्यालय जान थालेका छन्। यस वर्ष नयाँ र फलोअप गरी ४४ जना मध्ये २ जनाले एस.ई.ई. दिएर बसेका छन्। ३४ जना विद्यालय गईरहेका छन्, ४ जना सानो उमेर भएकोले घरमै अभिभावकसँग बस्छन्।

दलित छात्रा छात्रवृत्ति परियोजना

यो परियोजना जिल्लाको चारवटै पालिकाहरूमा संचालित थियो। यो वर्ष पनि ४९ जना दलित छात्राहरूलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइएको थियो। जस मध्ये ८ जनालाई प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको लागि सहयोग भएको थियो।

मुगु विपद् पुनर्लाभ सहयोग परियोजना

मुगु विपद् पुनर्लाभ सहयोग परियोजना सोरु गाउँपालिकाको वडा नं. ६ र ८ मा २०७९ सालमा गएको बाढी तथा पहिरोको कारणले क्षति भएको समुदाय तथा त्यहाँ बसोबास गर्दै आइरहेका व्यक्तिहरूलाई समुदायकै अगुवाईमा विपद् पश्चातको पुर्नस्थापना कार्यलाई सहजता प्रदान गर्ने उद्देश्यले २०८० सालमा सञ्चालन गरिएको नयाँ परियोजना हो।

प्रमुख उपलब्धीहरू

९१

वटा शौचालय, र
६ वटा बाथरूम निर्माण

१३

वटा स्वास्थ्य संस्थालाई
स्वास्थ्य सामग्री सहयोग

५

वटा स्थानमा तटवन्धन
गर्न सहयोग

५३

जना अपाङ्गता भएका
बालबालिकाहरूको उपचार

३८

विद्यालयमा कक्षा ३ को
कोठा ब्यवस्थापनमा सहयोग

१९७

आयआर्जनमा सहयोग

१००

जना बालबालिकालाई
शैक्षिक सामग्री सहयोग

८

वटा २५ लिटरका इलेक्ट्रिक
पानी तताउने सहयोग

४०

जना अपाङ्गता भएका
बालबालिकाहरूलाई सामग्री

१२००

वटा विरुवा वृक्षारोपण

७०

वटा फलामको डेक्स र
वेन्च विद्यालयलाई सहयोग

२९६

जना बालबालिकालाई
सरसफाई प्याकेज सहयोग

७

वटा काठेपुल निर्माणमा
सहयोग

३८

विद्यालयलाई बालमैत्री
सामग्री सहयोग

२४

बालक्लबलाई सहयोग

आर्थिक सम्पन्नता उन्मुख उत्प्रेरणादायी पदल

नवलपरासी जिल्ला प्रतापपुर गाँउपालिका ६ केवलपुर रेता निवासी ४० वर्षीय सुनिता चमार तराई दलित परिवारकी महिला हुन् । उनको परिवारमा श्रीमान् एक छोरा र एक छोरी गरी चार सदस्यहरू छन् । सुनिताको परिवारकोसँग भएको ४ कठ्ठा जग्गा जमिनमा उत्पादन गरेको अन्नले वर्षभरी खान लगाउनका लागि गाह्रो हुने र आम्दानीका रूपमा ज्यालादारीको काम त्यो पनि सधैँ नहुने हुँदा आर्थिक अभावका कारण परिवारको अत्यावश्यक आवश्यकता पूरा गर्न धेरै कठीन थियो ।

यसै क्रममा यू.एम.एन. नवलपरासी पश्चिम क्लष्टर र साभेदार संस्था इन्ड्रेणी सामाजिक विकास मञ्चले प्रतापपुर गाँउपालिकाका मानिसहरूको लागि उत्थानशील जीविकोपार्जन परियोजना (पुनर्जीवन परियोजना) अन्तर्गत समूहको सदस्य छनोट गर्ने मापदण्ड अनुसार रामजानकी कृषक समूहको सदस्य बन्ने अवसर मिल्यो । उहाँले समूहमा सहभागी भएपछि समूहको बैठकमा सहभागी हुने, समूहमा विभिन्न विषयहरूमा भएका छलफलमा भाग लिनुभयो । उहाँको भनाई अनुसार समूहमा सञ्चालन गरेको विभिन्न क्रियाकलापहरू मध्ये वित्तीय साक्षरता तालिमले उहाँको आँखा खोल्ने काम गर्‍यो । यस तालिममा पश्चात् खर्च कसरी घटाउने, केही भएपनि बचत गर्न पर्छ र यही बचतलाई फेरी आम्दानी हुने क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्छ भन्ने ज्ञान मिल्यो ।

यसैगरी संस्थाबाट समूहमा आर्थिक स्थिति कमजोर भएका र केही गर्छु भन्ने सोच भएका व्यक्तिहरू छनोट गर्ने

क्रममा उहाँले आफू अत्यन्तै इच्छुक भएको भन्ने कुरा बताएपछि सबैले छलफल गरी उहाँको नाम सिफारिश गर्नुभयो र संस्थाले पनि उहाँलाई उद्यमशीलता विकास तालिममा सहभागी गरायो । यस तालिमबाट भैंसीपालन गर्ने भन्ने निर्व्योत्पन्न गरेपछि भैंसीपालन सम्बन्धी तालिम लिनुभयो । भैंसीपालनका लागि उहाँले श्रीमान्बाट पनि हौसला र सहयोग पाउनु भयो । पछि भैंसी खरीदका लागि संस्थाले परियोजनाको तर्फबाट गरेको रू ३०,००० सहयोगमा आफूले पनि रू ३०००० ऋण लिई रू ६०००० को ब्याउने भैंसी खरीद गरी त्यसलाई राम्रोसँग पाल्नुभयो । भैंसी किनेको ३ महिनामा भैंसीले एउटा पाडीलाई जन्म दियो ।

हाल दिनको ५ लिटर दुध प्रति लिटर रू ८० का दरले विक्री गरी यसबाट आएको आम्दानीले सहकारीमा स्वास्थ्य उपचार तथा घर खर्चका लागि लिएको ऋणको मासिक किस्ता रू ६५०० तिरेर घर खर्च चलाउन पनि सहज भएको छ । यस्तै घाँस काट्न सजिलोका लागि रू ६५०० मा घाँस काट्ने मेशिन पनि किन्नु भएको छ । यही कमाईले बालबालिकाहरूको पढाई खर्च जुटाउन, ऋणको किस्ता तिर्न तथा घरखर्च चलाई केही रकम बचत गर्न सक्ने वन्न र बनाउनमा सहयोग गर्ने सबै सहयोगी मनहरूलाई धन्यवाद दिनुहुन्छ हाल उहाँ एकदम खुशी हुनुहुन्छ र पशुपालन व्यवसायलाई अझ ठूलो बनाएर स्वरोजगार बनी सहज जीवनयापन गर्ने सोच रहेको बताउनु हुन्छ ।

गतिविधि

सहयोगी सामाग्री नाप गर्दै

भर्ना अभियान कार्यक्रम

किशोरीहरूका लागि आत्मरक्षा तालिम

तीन महिने सिलाई कटाई तालिममा सहभागी

क्र.सं.	योजना	स्थान	स्थानीय सरकार	यू.एम.एन. इन्ड्रेणी	श्रमदान	जम्मा लागत
१	चेकवाल निर्माण खजुरा खोला	प्रतापपुर-४	५,००,०००	२,५०,०००	७४,८८७९९	८,२४,८८७९९
२	चेकवाल निर्माण धनेवा खोला	प्रतापपुर-४	३,५०,०००	१,६०,०००	५३,३९७६४	४,६३,३९७६४
३	बालअधिकार प्रवर्द्धन तथा बालसंरक्षण सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०	प्रतापपुर गाउँपालिका	२,००,०००	४,००,०००	०	६,००,०००
४	विद्यालय बाल संरक्षण नीति, २०८०	प्रतापपुर गाउँपालिका	१०,०००	४०,०००	०	५०,०००

साभेदार संस्था:

सुनवल सामुदायिक विकास केन्द्र
सुनवल, नवलपरासी पश्चिम

इन्ड्रेणी सामाजिक विकास मञ्च
बर्दघाट, नवलपरासी पश्चिम

तपाईंको गुनासो वा पृष्ठपोषणको हामी सहृदय जवाफ दिनेछौं
साथै तपाईंको परिचय गोप्य राख्नेछौं ।

हामीलाई सुझाव पेटिकामा सुझाव पत्र, ईमेल, कुराकानी वा फोन मध्ये कुनै पनि माध्यमबाट दिन सक्नुहुन्छ ।
यू.एम.एन. केन्द्रीय कार्यालय, पोष्ट बक्स नं. १२६, काठमाडौं,
१६६००१२८११८ (निःशुल्क फोन नं.)
९८४७३८७०३०, ९८१६४११११३
feedback@umn.org.np
feedback.np@umn.org.np
www.umn.org.np/feedback

यू.एम.एन. नवलपरासी पश्चिम क्लष्टर | बर्दघाट नगरपालिका ४ | लक्ष्मीनगर, नवलपरासी
फोन नं. ७८ ५९०९७१, ५९०९७२ | nawalparasi@umn.org.np | www.umn.org.np